

SENTRUMNOMMER

--	--	--	--	--	--	--	--

EKSAMENNOMMER

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

REKENINGKUNDE

GRAAD 12

FEBRUARIE/MAART 2014

SPESIALE ANTWOORDEBOEK

VRAAG	PUNTE	PARAAF	MOD.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
TOTAAL			

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 18 bladsye.

VRAAG 1

1.1 BEGRIPPE

1.1.1	
1.1.2	
1.1.3	

6

1.2 VOORRAADWAARDASIE

1.2.1 Bereken die volgende op 31 Mei 2013:

Geweegdegemiddelde-waarde per boks
Waarde van die eindvoorraad
Getal vermiste bokse waspoeier

12

1.2.2	<p>Die verdeling van pligte speel 'n belangrike rol om hierdie probleem te voorkom. Verduidelik hoe Jakob dit met betrekking tot voorraad in die onderneming moet implementeer.</p>
	<p>Noem EEN ander strategie wat hy kan gebruik en verduidelik hoe hy hierdie strategie moet implementeer.</p>

2

2

1.3 BTW

1.3.1

As BTW-inset meer as BTW-uitset is, sal SAID vir BTW in die finansiële state as 'n Handels- en ander (betaalbare/ontvangbare) bedrag getoon word.

2

1.3.2

Die kredietverkope vir Oktober 2013 bedra R120 000 (BTW uitgesluit). Bereken die bedrag BTW op die kredietverkope.

2

1.3.3

Die totaal van die debietnotas wat aan verskaffers uitgereik is vir goedere wat aan krediteure teruggestuur is, toon BTW van R1 120. Bepaal die bedrag, BTW uitgesluit, wat na die Handelsvoorraad rekening geboekstaaf moet word.

2

1.3.4

Bereken die BTW wat betaal is as die totale kontantaankope vir Oktober 2013, R159 600 (BTW ingesluit) was.

2

TOTALE PUNT
30

2.1.3

<p>Dit is duidelik dat die onderneming nie sy kontant behoorlik beheer nie. Watter spesifieke probleme sal die interne ouditeur in sy verslag vermeld? Verduidelik TWEE van hierdie probleme, met syfers om jou verduideliking te ondersteun, en gee 'n moontlike oplossing vir elk. Die ontslaan van werknemers is tans nie 'n opsie nie.</p>		
	<p>Verduideliking (met syfers)</p>	<p>Moontlike oplossing</p>
<p>Probleem 1</p>		
<p>Probleem 2</p>		

6

2.2 DEBITEURE-OUERDOMSONTLEDING

2.2.1

<p>Die onderneming beheer nie sy debiteure doeltreffend nie. Gee EEN rede waarom jy met hierdie stelling sal saamstem. Verwys in jou antwoord na syfers.</p>
--

2

2.2.2

<p>Anna is van mening dat haar debiteureklerk nie klante behoorlik keur (nagaan) voordat hulle op krediet by haar winkel begin koop nie.</p> <p>Noem TWEE strategieë wat die debiteureklerk moet volg voordat klante toegelaat word om rekeninge te open.</p>
<p>Strategie 1:</p>
<p>Strategie 2:</p>

4

<p>TOTALE PUNT</p>
35

VRAAG 4

4.1

4.1.1	
4.1.2	
4.1.3	
4.1.4	

8

4.2

4.2.1

KONTANT UIT BEDRYWIGHEDE VOORTGEBRING

Netto wins na belasting	980 000
Aansuiwering vir:	
Rente-uitgawe	36 000
Waardevermindering	200 000
Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal	1 216 000
Veranderinge in bedryfskapitaal	
Verandering in voorrade	
Verandering in handels- en ander ontvangbare bedrae	
Verandering in handels- en ander betaalbare bedrae	
Kontant uit bedrywighede voortgebring	

8

4.2.2

Bereken:

Belasting betaal

4

Diwidende betaal

4

Vaste bates aangekoop

5

4.2.3 Bereken die volgende finansiële aanwysers op 30 Junie 2013:

Solvabiliteitsverhouding

5

Vuurproefverhouding

4

**Opbrengs op gemiddelde kapitaal aangewend (OOTKA,
gebruik netto wins voor belasting in jou berekening.)**

5

4.2.4

Bereken die minimum getal aandele wat Gus in Julie 2013 moet koop om beheer oor die maatskappy te verkry.

4

Gus wil die bykomende aandele teen R8,00 koop sonder om die aandele aan die publiek te adverteer. Gee TWEE redes waarom jy nie met hierdie reëling saamstem nie.

4

4.2.5

Een van die direkteure meen dat die maatskappy in die nuwe finansiële jaar ook van lenings gebruik moet maak. Haal TWEE finansiële aanwysers (met syfers) aan en verduidelik elke aanwyser om haar mening te staaf.

4

4.2.6

Die direkteure voel dat die likiditeit versleg het. Haal DRIE finansiële aanwysers (met syfers) aan om hierdie mening te staaf.

6

4.3 OUDITVERSLAG

4.3.1 Word die ouditverslag soos voorgehou deur Tshabalala & Vennote as 'n gekwalifiseerde ouditverslag, 'n weerhouding-van-mening-verslag of 'n ongekwalifiseerde verslag beskou?

Gee EEN rede.

2

4.3.2 Verduidelik waarom die Maatskappywet vereis dat publieke maatskappye deur 'n eksterne ouditeur geoudit moet word. Gee EEN rede.

2

4.3.3 Aan wie is hierdie ouditverslag gerig?

Gee EEN rede.

2

4.3.4 Senzo Tshabalala, 'n senior vennoot by Tshabalala & Vennote, wil aandele in Bongi Beperk koop, omdat hy dit as 'n uitstekende beleggingsmoontlikheid beskou. Watter advies sal jy vir Senzo gee? Verduidelik.

3

TOTALE PUNT
70

**5.2.2 PRODUKSIEKOSTESTAAT VIR DIE JAAR GEËINDIG
30 JUNIE 2013**

PRIMÊRE KOSTE	
Fabrieksbokoste	
TOTALE VERVAARDIGINGSKOSTE	
KOSTE VAN PRODUKSIE VAN KLAARPRODUKTE	

17

5.3 EENHEIDSKOSTE EN GELYKBREEKPUNT

5.3.1 Bereken die volgende:

Direkte grondstofkoste per eenheid

2

Fabrieksbokoste

2

5.3.2

Behalwe prysveranderinge, gee 'n moontlike rede vir die verandering in eenheidskoste in elk van die volgende gevalle:

Direkte grondstofkoste per eenheid

Fabrieksbo-koste per eenheid

4

5.3.3

Bereken die gelykbreekpunt vir die jaar geëindig 31 Augustus 2013. Die gelykbreekpunt vir die vorige jaar was 23 064 eenhede.

4

5.3.4

Verduidelik of die onderneming tevrede kan wees met die produksievlak wat bereik is. Noem die gelykbreekpunt in jou verduideliking.

3

TOTALE PUNTE
50

VRAAG 6

6.1 Voltooi die tabel deur slegs die bedrae in die toepaslike kolomme in te vul.

VOORBEELD: Die huurder sal maandeliks huur van R6 000 betaal.

Nr.	Bedrag in die Kontantbegroting vir Mei 2014		Bedrag in die Geprojekteerde Inkomstestaat vir Mei 2014	
	ONTVANGSTE	BETALING	INKOMSTE	UITGAWE
Bv.	R6 000		R6 000	
6.1.1				
6.1.2				
6.1.3				
6.1.4				

8

6.2 **KONTANTBEGROTING**

6.2.1 **DEBITEURE-INVORDERINGSKEDULE**

MAAND	KREDIETFOOI-INKOMSTE	APRIL 2014	MEI 2014
Maart (werklik)	R140 000	84 000	
April (begroot)	R200 000	68 600	
Mei (begroot)	R280 000		
KONTANT VAN DEBITEURE		152 600	

5

6.2.2 **Bereken A–D:**

A	
B	
C	
D	

6

Bereken die bedrag van die lening op 1 April 2014.

3

Bereken die persentasie toename in salarisse op 1 Mei 2014.

3

6.2.3

Verduidelik wat jy vir Molly sal sê oor elke item in die lys en gee EEN stukkie raad in elke geval.

BRANDSTOF (PETROL):	
KOMMENTAAR	
RAAD	
INVORDERING VAN DEBITEURE:	
KOMMENTAAR	
RAAD	
REKLAME:	
KOMMENTAAR	
RAAD	

6

6.3 INTERNE BEHEER

Identifiseer 'n probleem wat Candice met elk van haar produkte ondervind. Noem 'n verskillende probleem vir elke produk. Haal syfers aan om jou antwoord te staaf. Gee 'n toepaslike oplossing vir elke probleem wat geïdentifiseer is.

Produk	Probleem (met syfers)	Oplossing
Vrugtesap		
Skyfies		
Sjokolade		

9

TOTALE PUNT
40

TOTAAL: 300